

TRƯỜNG ĐẠI HỌC HỒNG ĐỨC
KHOA KHOA HỌC XÃ HỘI

ĐỀ CƯƠNG HỌC PHẦN
HỆ THỐNG THỂ LOẠI VĂN HỌC TRUNG ĐẠI VIỆT NAM

1. Thông tin về giảng viên biên soạn đề cương

* Giảng viên 1

- Họ và tên: Vũ Thanh Hà
- Học hàm, học vị: Tiến sĩ
- Thời gian làm việc: Các ngày trong tuần (từ 8h00 đến 11h00)
- Địa điểm làm việc: Khoa KHXH, Trường ĐH Hồng Đức.
- Địa chỉ liên hệ: Bộ môn LLVH&PPDHNV, Khoa KHXH, Trường ĐH Hồng Đức.
- Điện thoại: 0989.091.116
- Email: vuthanhha@gmail.com
- Các hướng nghiên cứu chính:

Lí thuyết nghiên cứu văn học hiện đại, thi pháp học, nghiên cứu văn học dưới góc độ văn hoá,...

* Giảng viên 2

- Họ và tên: Chung Thị Thuý
- Học hàm, học vị: Tiến sĩ
- Mobile: 0915568186
- Email: lenuong1010@gmail.com

2. Thông tin chung về học phần

- Tên môn học: *Thi pháp học*
- Mã môn học: HĐTP
- Môn học: - bắt buộc:
- Số tín chỉ: 2
- Giờ tín chỉ đối với các hoạt động:
  - + Lý thuyết, bài tập: 18
  - + Kiểm tra thường xuyên: 2
  - + Thực hành: 8
  - + Kiểm tra giữa kỳ (tiểu luận): 2

+ Thảo luận: 12

+ Kiểm tra cuối kỳ:

+ Tự học: 90

- Địa chỉ các khoa/bộ môn phụ trách môn học: Bộ môn Văn học VN, P.322. Nhà A6, CS chính, Trường ĐH Hồng Đức

3. Mục tiêu và chuẩn đầu ra của học phần

3.1. Mục tiêu của học phần

Học phần nghiên cứu sâu về một hướng tiếp cận quan trọng đối với tác phẩm văn học - hướng tiếp cận bản thể luận văn học, bao gồm toàn bộ quan niệm nghệ thuật, cách nhìn, cách cảm, cách mô tả thế giới của người nghệ sĩ được biểu hiện thông qua những phương thức, phương tiện nghệ thuật; gợi mở cho người học "cách đọc", cách nghiên cứu, cách giảng dạy văn học một cách khoa học và hiệu quả. Đây là học phần nâng cao của các học phần lí luận văn học ở bậc đại học.

3.2. Chuẩn đầu ra của học phần

Sau khi học xong học phần, học viên đạt được các tiêu chuẩn sau đây:

- Kiến thức:

Học phần trang bị cho học viên những kiến thức cơ bản về thi pháp học như khái niệm thi pháp, các trường phái nghiên cứu thi pháp, đối tượng, phạm trù và phương pháp nghiên cứu thi pháp học, quan niệm nghệ thuật về con người, thời gian nghệ thuật, không gian nghệ thuật, tác giả và kiểu tác giả, tính nội dung và cấu trúc thể loại. Học phần cũng trang bị cho học viên kỹ năng thuyết trình về các vấn đề khoa học liên quan đến nghiên cứu và giảng dạy các thể loại văn học bằng tư duy của thi pháp học.

- Kỹ năng:

- Học viên có được khả năng mô tả, trình bày những kiến thức cơ bản của học phần thi pháp học, biết vận dụng những kiến thức đã được trang bị để thưởng thức, giảng dạy, nghiên cứu các vấn đề của văn học ở trường và trong đời sống.

- Học viên có được kỹ năng đọc nghiên cứu tài liệu, viết mô tả về tài liệu và trình bày kết quả đọc nghiên cứu, làm việc nhóm, thuyết trình, nghiên cứu.

- Thái độ:

Học viên hiểu và biết trân trọng những kiến thức lý luận văn học của thế giới trong học tập, giảng dạy và nghiên cứu văn học. Thi pháp học là những kiến thức lý luận văn học của phương Tây vốn xa lạ với tư duy của người phương Đông, đặc biệt là những nước chịu ảnh hưởng của văn học Hán như Việt Nam. Đây là một môn học có tính hàn lâm, đòi hỏi người học phải có những cố gắng nhất định mới có thể tiếp thu được khối lượng kiến thức của môn học.

4. Tóm tắt nội dung học phần

Học phần nghiên cứu sâu về một hướng tiếp cận quan trọng đối với tác phẩm văn học - hướng tiếp cận bản thể luận văn học, bao gồm toàn bộ quan niệm nghệ thuật, cách nhìn, cách cảm, cách mô tả thế giới của người nghệ sĩ được biểu hiện thông qua những phương thức, phương tiện nghệ thuật; gợi mở cho người học "cách đọc", cách

nghiên cứu, cách giảng dạy văn học một cách khoa học và hiệu quả. Đây là học phần nâng cao của các học phần lí luận văn học ở bậc đại học.

5. Nội dung chi tiết học phần

5.1. Nội dung cốt lõi

- Thi pháp học: khái niệm
- Trong từng hệ thống văn học, cung cấp cho người học những kiến thức cơ bản về khái niệm, nguồn gốc – quá trình phát triển và đặc trưng của từng thể loại.
- Thấy được sự kế thừa, tiếp biến của hệ thống thể loại văn học trung đại trong tương quan với hệ thống thể loại văn học dân gian và văn học Việt Nam hiện đại.

5.2. Nội dung chi tiết

Chương 1.

THI PHÁP HỌC: KHÁI NIỆM, CÁC BỘ PHẬN CHÍNH, CÁC CHẶNG ĐƯỜNG PHÁT TRIỂN VÀ CÁC HƯỚNG NGHIÊN CỨU

1.1. Khái niệm thi pháp học

1.2. Thi pháp học trong khoa học nghiên cứu văn học

Chương 2.

ĐỐI TƯỢNG CỦA THI PHÁP HỌC

2.1. Hình thức mang tính quan niệm và thể giới nghệ thuật

2.1.1. Hình thức và tính chính thể của hình thức

2.1.2. Hình thức mang tính quan niệm

2.1.3. Thể giới nghệ thuật và hình thức của nó

Chương 3.

THI PHÁP HỌC THEO ĐỊNH NGHĨA CỦA MỘT SỐ TẬP TIỂU LUẬN, CHUYÊN LUẬN Ở VIỆT NAM TỪ SAU 1980

3.1. Thi pháp ca dao (*Nguyễn Xuân Kính, Nxb Khoa học xã hội, Hà Nội, 1992*)

3.2. Lý luận văn học (Lê Ngọc Trà, Nxb Trẻ, TP. Hồ Chí Minh, 1990)

3.3. Đối mới phê bình văn học (Đỗ Đức Hiếu, Nxb Khoa học xã hội, Nxb Mũi Cà Mau, 1994). *Bài Một số vấn đề thi pháp học* tr.9-tr.28.

Chương 4.

THI PHÁP HỌC QUA ĐỊNH NGHĨA CỦA CÁC TỪ ĐIỂN

1. Từ điển văn học bộ mới (Nxb Thế giới, 2004), Biên soạn bởi GS. Trần Đình Sử (tr. 1666-1669).

2. Từ điển thuật ngữ văn học (Lê Bá Hán, Trần Đình Sử, Nguyễn Khắc Phi đồng Chủ biên – Nxb Giáo dục, 2004). Mục từ: *Thi pháp học và thi pháp* (tr.304-306).

3. 150 thuật ngữ văn học (Lại Nguyên Ân biên soạn, Nxb Đại học Quốc gia Hà Nội, 1999). Mục từ: *Thi học, thi pháp*, tr. 307-312.

4. Từ điển tu từ - phong cách – thi pháp học (Nguyễn Thái Hòa, Nxb Giáo dục, 2005). Mục từ: thi pháp, thi pháp học, tr. 211-212

6. Lịch trình và hình thức tổ chức dạy học

Nội dung	Hình thức tổ chức dạy và học				Tổng
	Lý thuyết, Bài tập	Thực hành – Thực tập	Thảo luận nhóm/lớp	Tự học, tự nghiên cứu	
<p>Chương 1. THI PHÁP HỌC: KHÁI NIỆM, CÁC BỘ PHẬN CHÍNH, CÁC CHẶNG ĐƯỜNG PHÁT TRIỂN VÀ CÁC HƯỚNG NGHIÊN CỨU</p> <p>1.1. Khái niệm thi pháp học 1.2. Thi pháp học trong khoa học nghiên cứu văn học</p>	3	2	2		
<p>Chương 2. ĐỐI TƯỢNG CỦA THI PHÁP HỌC</p> <p>2.1. Hình thức và tính chính thể của hình thức 2.2. Hình thức mang tính quan niệm 2.3. Thế giới nghệ thuật và hình thức của nó</p>	4	2	3		
<p>Chương 3. THI PHÁP HỌC THEO ĐỊNH NGHĨA CỦA MỘT SỐ TẬP TIỂU LUẬN, CHUYÊN LUẬN Ở VIỆT NAM TỪ SAU 1980</p> <p>3.1. Thi pháp ca dao (Nguyễn Xuân Kính, Nxb Khoa học xã hội, Hà Nội, 1992) 3.2. Lý luận văn học (Lê Ngọc Trà, Nxb Trẻ, TP. Hồ Chí Minh, 1990) 3.3. Đổi mới phê bình văn học (Đỗ Đức Hiểu, Nxb</p>	4	2	3		....

Khoa học xã hội, Nxb Mũi Cà Mau, 1994). <i>Bài Một số vấn đề thi pháp học</i> tr.9-tr.28.					
<p style="text-align: center;">Chương 4. THI PHÁP HỌC QUA ĐỊNH NGHĨA CỦA CÁC TỪ ĐIỂN</p> <p>1. Từ điển văn học bộ mới (Nxb Thế giới, 2004), Biên soạn bởi GS. Trần Đình Sử (tr. 1666-1669).</p> <p>2. Từ điển thuật ngữ văn học (Lê Bá Hán, Trần Đình Sử, Nguyễn Khắc Phi đồng Chủ biên – Nxb Giáo dục, 2004). Mục từ: <i>Thi pháp học và thi pháp</i> (tr.304-306).</p> <p>3. 150 thuật ngữ văn học (Lại Nguyên Ân biên soạn, Nxb Đại học Quốc gia Hà Nội, 1999). Mục từ: Thi học, thi pháp, tr. 307-312.</p> <p>4. Từ điển tu từ - phong cách – thi pháp học (Nguyễn Thái Hòa, Nxb Giáo dục, 2005). Mục từ: thi pháp, thi pháp học, tr. 211-212</p>	4	2	4		
Tổng	18	10	14		

7. Học liệu

7.1. Học liệu bắt buộc:

1. Trần Đình Sử (2007), *Giáo trình Dẫn luận thi pháp học* (Phần 1), NXB Đại học Huế, Huế.

2. Trần Đình Sử (2002), *Thi pháp Truyện Kiều*, NXB Giáo dục, Hà Nội.

7.2. Học liệu tham khảo:

1. Nguyễn Thị Bích Hải (1995), *Thi pháp thơ Đường*, NXB Thuận Hóa, Huế.

2. Lưu Hiệp (1997), *Văn tâm diệu long* (Phan Ngọc dịch, giới thiệu), NXB Văn học, Hà Nội.

3. Nguyễn Thái Hòa (2000), *Những vấn đề thi pháp của truyện*, NXB Giáo dục, Hà Nội.

4. Nguyễn Xuân Kính (1992), *Thi pháp ca dao*, NXB Khoa học Xã hội, Hà Nội.

8. Hình thức kiểm tra - đánh giá kết quả học tập học phần

8.1. Kiểm tra - đánh giá thường xuyên

- Tỷ lệ điểm: 30%

- Mục đích: Đánh giá khả năng nắm bắt kiến thức và ý thức thái độ của học viên đối với môn học.

- Yêu cầu: Học viên tham gia đầy đủ các buổi học, chuẩn bị tốt các nội dung thảo luận, bài tập và tự học.

- Hình thức: viết, vấn đáp hoặc kiểm tra nhanh (15 phút)

8.2. Kiểm tra - đánh giá giữa kì

- Tỷ lệ điểm: 20%

- Mục đích: Đánh giá năng lực khái quát, tổng hợp các nội dung đã học, kiểm tra kỹ năng nghiên cứu và xử lý vấn đề thuộc chuyên đề.

- Yêu cầu: Học viên học viên chuẩn bị nội dung kiến thức đã học và tham dự đầy đủ.

- Hình thức: Viết bài tự luận hoặc làm tiểu luận

8.3. Kiểm tra đánh giá hết học phần

- Tỷ lệ điểm: 50%

- Mục đích: Đánh giá năng lực khái quát, tổng hợp các nội dung đã học và kỹ năng nghiên cứu, xử lý vấn đề thuộc môn học.

- Yêu cầu: Học viên chuẩn bị nội dung kiến thức, kỹ năng đã học và tham dự đầy đủ

- Hình thức: Viết bài tự luận hoặc làm tiểu luận

8.4. Lịch thi, kiểm tra (Theo quy định)

Phê duyệt ngày tháng 7 năm 2020

**Phê duyệt của
Trưởng**

Trưởng khoa

P.trưởng BM

Người biên soạn

Hoàng Thị Huệ

Vũ Thanh Hà